

THUẬT TOÁN HEAP SORT

- 1. Hồ Thái Ngọc
- 2. ThS. Võ Duy Nguyên
- 3. TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

NỘI DUNG

Nội dung

- 1. Định nghĩa Heap
- 2. Biểu diễn Heap bằng mảng
- 3. Thao tác điều chỉnh một phần tử Heapify
- 4. Xây dựng Heap
- 5. Thuật toán Heap sort
- 6. Chạy từng bước thuật toán

ĐỊNH NGHĨA HEAP

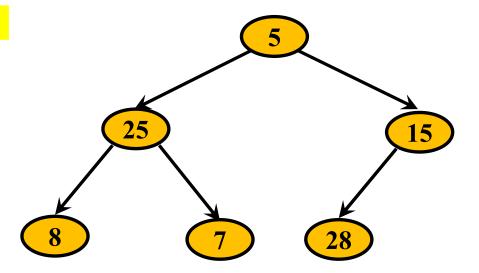
- Heap là một cây nhị phân thỏa các tính chất sau:
 - + Heap là một cây nhị phân gần đầy đủ (gần hoàn chỉnh);
 - + Giá trị của mỗi nút không bao giờ bé hơn giá trị của các nút con.

- Heap là một cây nhị phân thỏa các tính chất sau:
 - + Heap là một cây nhị phân gần đầy đủ;

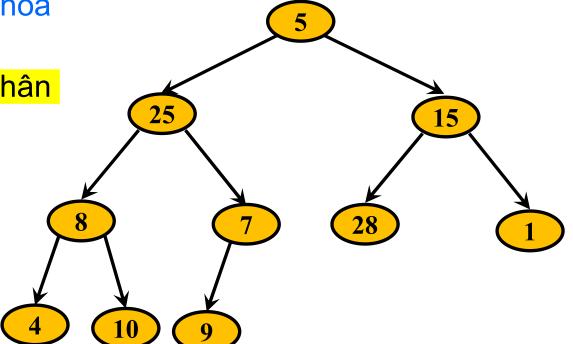
- Heap là một cây nhị phân thỏa các tính chất sau:
 - + Heap là một cây nhị phân gần đầy đủ;

— Heap là một cây nhị phân thỏa các tính chất sau:

+ Heap là một cây nhị phân gần đầy đủ;

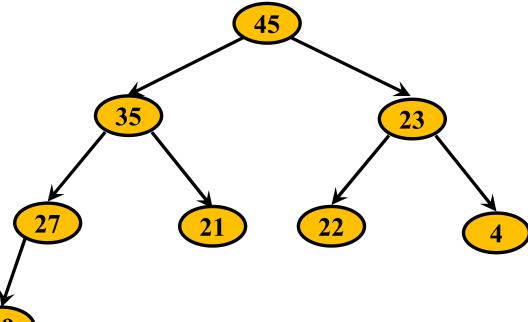

— Heap là một cây nhị phân thỏa các tính chất sau:

+ Heap là một cây nhị phân gần đầy đủ;

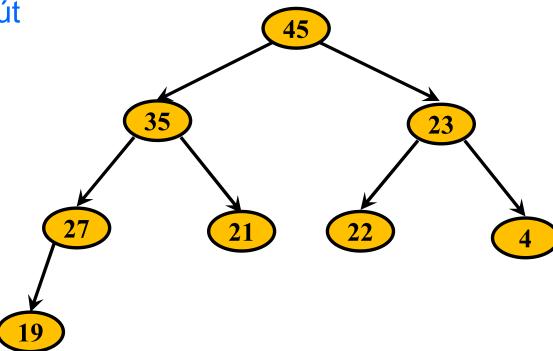
+ Giá trị của mỗi nút không bao giờ bé hơn giá trị của các nút con.

Câu hỏi: Nút lớn nhất là nút

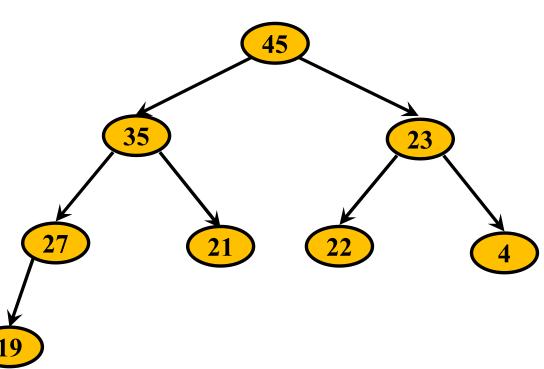
nào?

— Câu hỏi: Nút lớn nhất là nút nào?

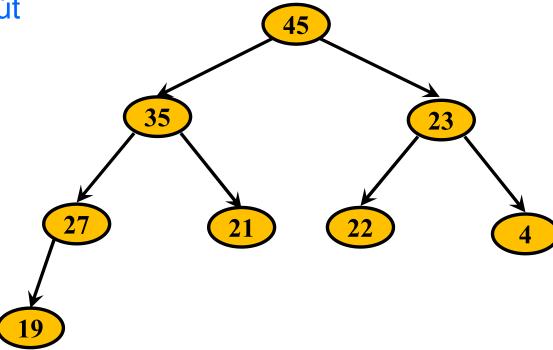
 Trả lời: Nút lớn nhất là nút gốc.

Câu hỏi: Nút nhỏ nhất là nút

nào?

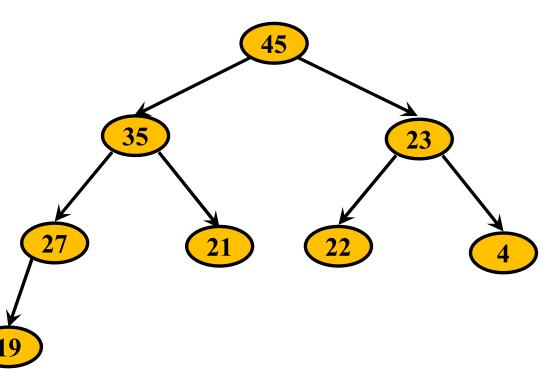

Dinh nghĩa heap

— Câu hỏi: Nút nhỏ nhất là nút nào?

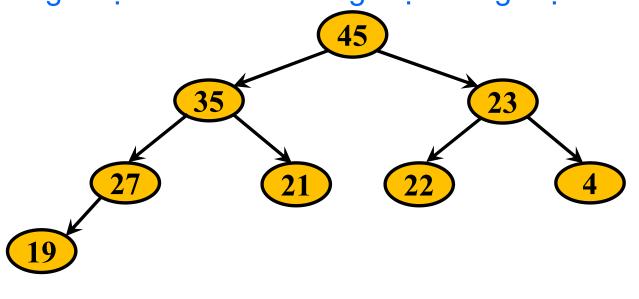
 Trả lời: Nút nhỏ nhất là một trong các nút lá.

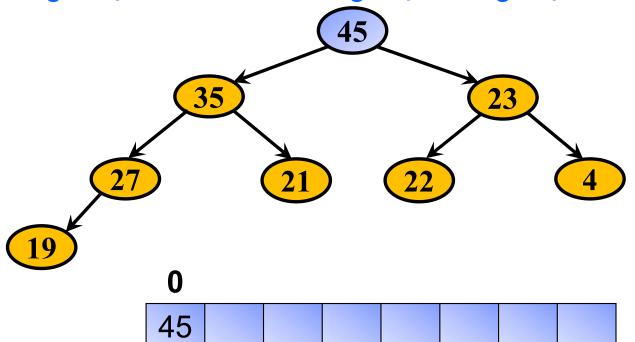

BIỂU DIỄN HEAP BẰNG MẢNG

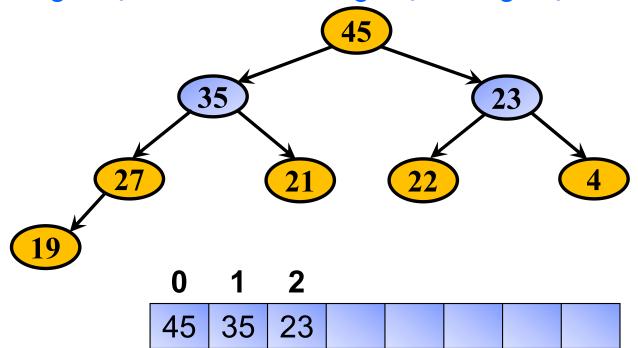

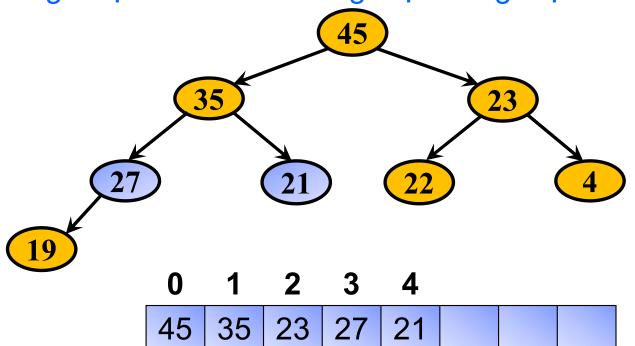

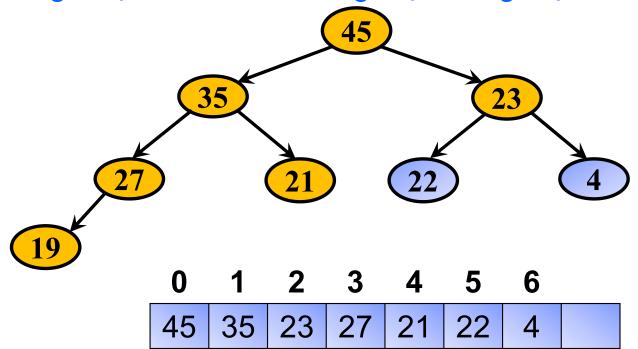

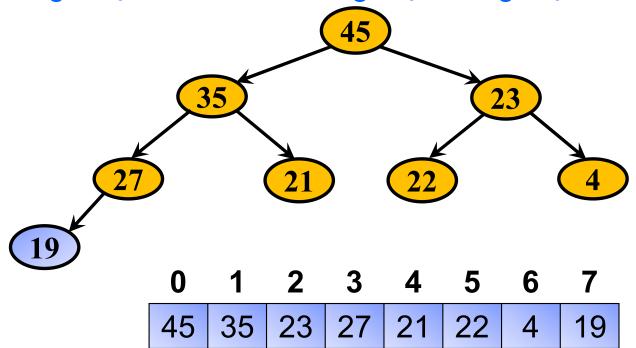

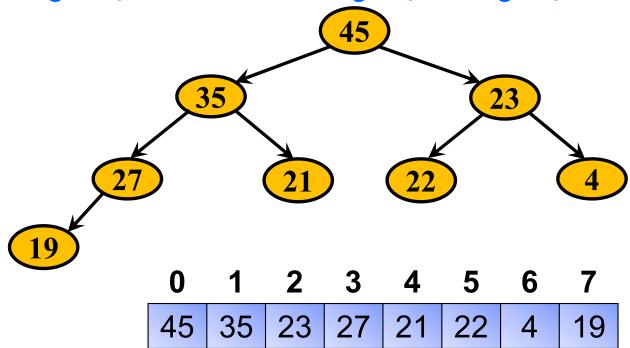

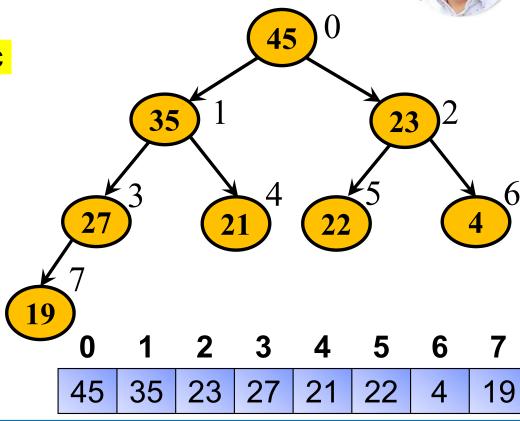

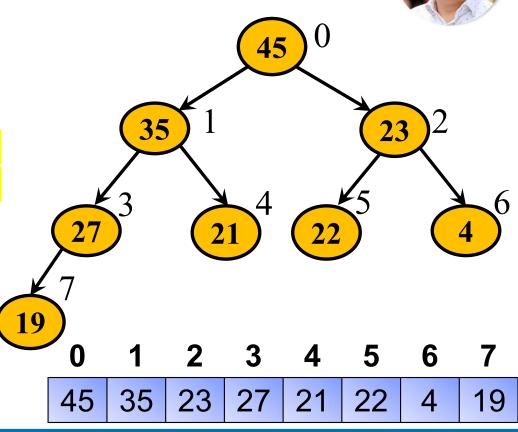

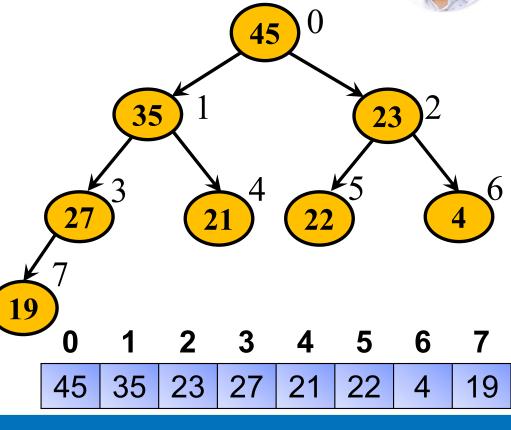
Thứ tự lưu trữ trên mảng được thực hiện từ trái sang phải.

- Thứ tự lưu trữ trên mảng được thực hiện từ trái sang phải.
- Liên kết giữa các nút được hiểu ngầm, không trực tiếp dùng con trỏ.

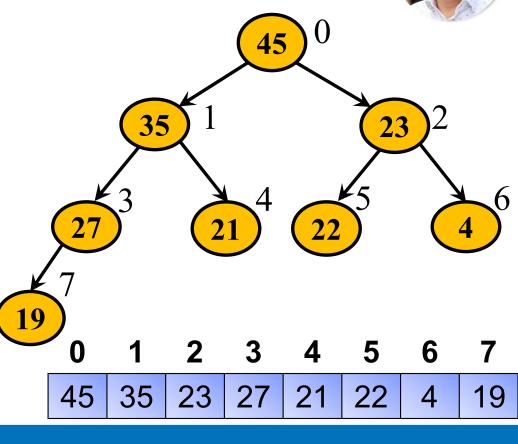
- Thứ tự lưu trữ trên mảng được thực hiện từ trái sang phải.
- Liên kết giữa các nút được hiểu ngầm, không trực tiếp dùng con trỏ.
- Mảng một chiều được xem là cây
 chỉ do cách ta xử lý dữ liệu trên
 đó.

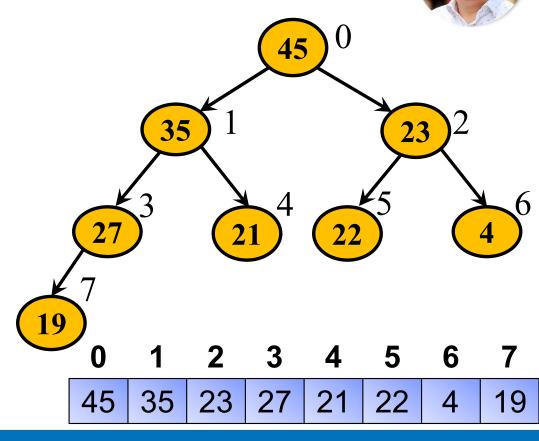
 Thứ tự lưu trữ trên mảng được thực hiện từ trái sang phải.

 Liên kết giữa các nút được hiểu ngầm, không trực tiếp dùng con trỏ.

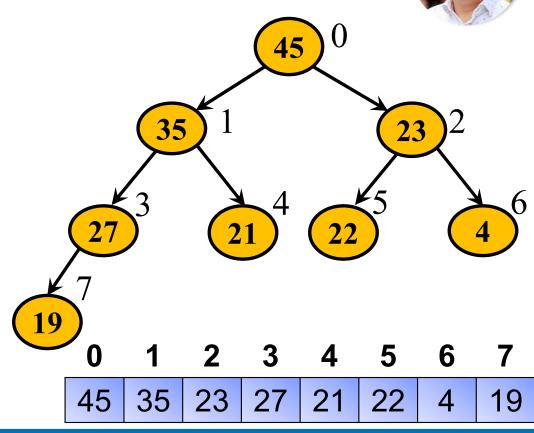
 Mảng một chiều được xem là cây chỉ do cách ta xử lý dữ liệu trên đó.

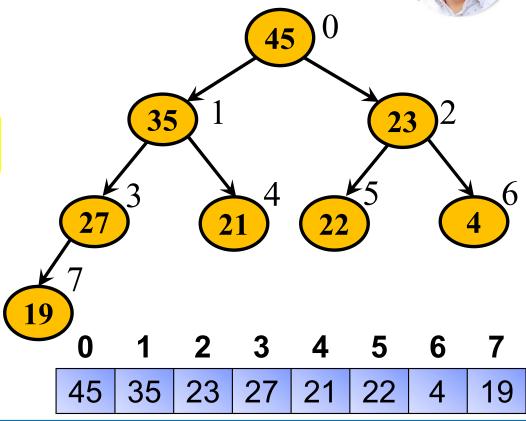
Nút gốc có chỉ số [0].

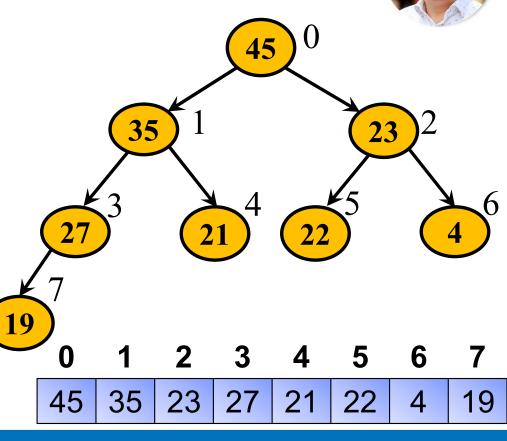
- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].

- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left[\frac{(i-1)}{2}\right]$

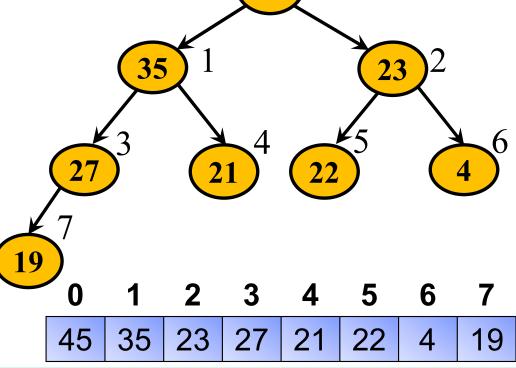

- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left[\frac{(i-1)}{2}\right]$.
- Các nút con của nút [i] (nếu có) có chỉ số [2i + 1] và [2i + 2].

- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left[\frac{(i-1)}{2}\right]$
- Các nút con của nút [i] (nếu có) có chỉ số [2i + 1] và [2i + 2].
- Nút cuối cùng có con trong một heap có n phần tử là: $\left[\frac{(n-1)-1}{2}\right]$.

45

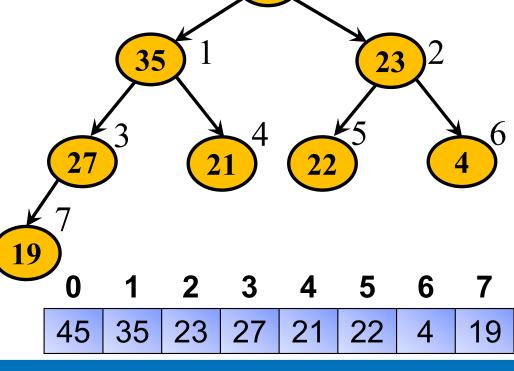

- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left[\frac{(i-1)}{2}\right]$

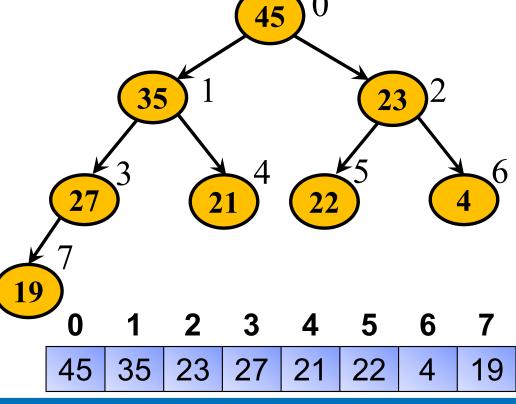
- Các nút con của nút [i] (nếu có) có chỉ số [2i + 1] và [2i + 2].

- Nút cuối cùng có con trong một $\frac{19}{n}$ heap có n phần tử là: $\left[\frac{n-2}{2}\right]$.

45

- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left[\frac{(i-1)}{2}\right]$
- Các nút con của nút [i] (nếu có) có chỉ số [2i + 1] và [2i + 2].
- Nút cuối cùng có con trong một heap có n phần tử là: $\left[\frac{n}{2}-1\right]$.

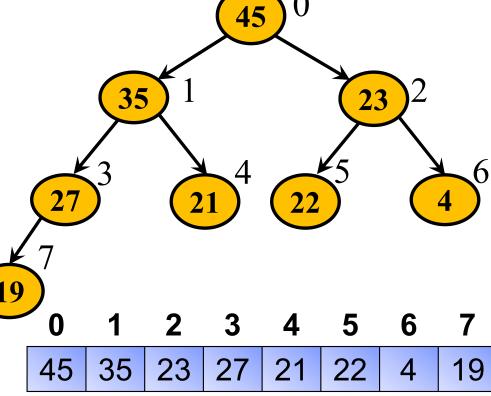

- Nút gốc có chỉ số [0].
- Nút cuối cùng có chỉ số [n-1].
- Nút cha của nút [i] có chỉ số là $\left\lceil \frac{(i-1)}{2} \right\rceil$

- Các nút con của nút [i] (nếu có) có chỉ số [2i + 1] và [2i + 2].

- Nút cuối cùng có con trong một $\frac{19}{n}$ heap có n phần tử là: $\left[\frac{n}{2}-1\right]$.

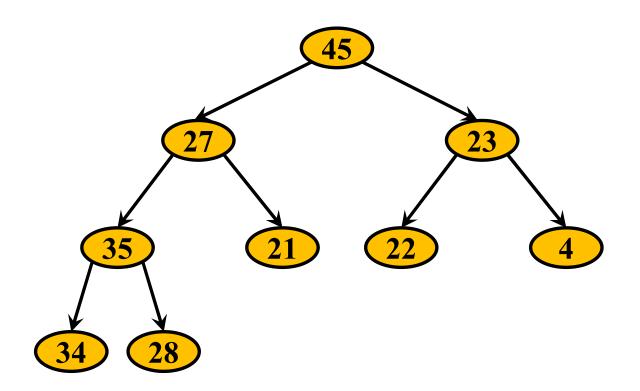

Thao tác điều chỉnh một phần tử Heapify

THAO TÁC ĐIỀU CHỈNH MỘT PHẦN TỬ HEAPIFY

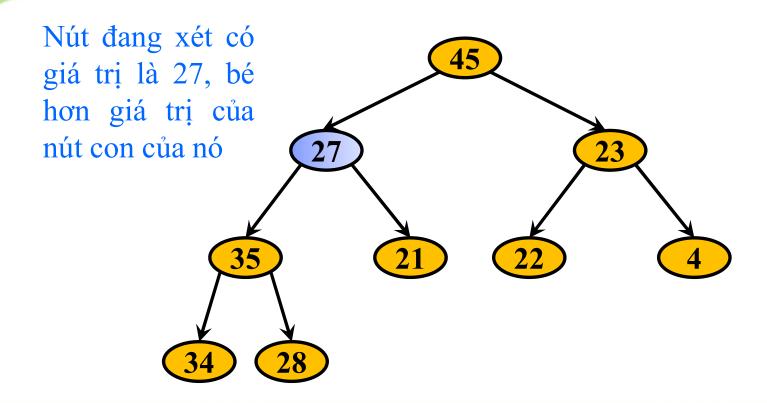
Thao tác điều chỉnh một phần tử

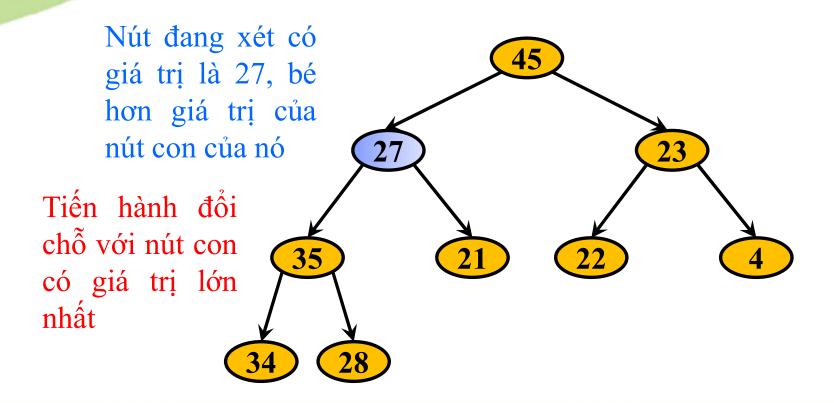

Thao tác điều chỉnh một phần tử

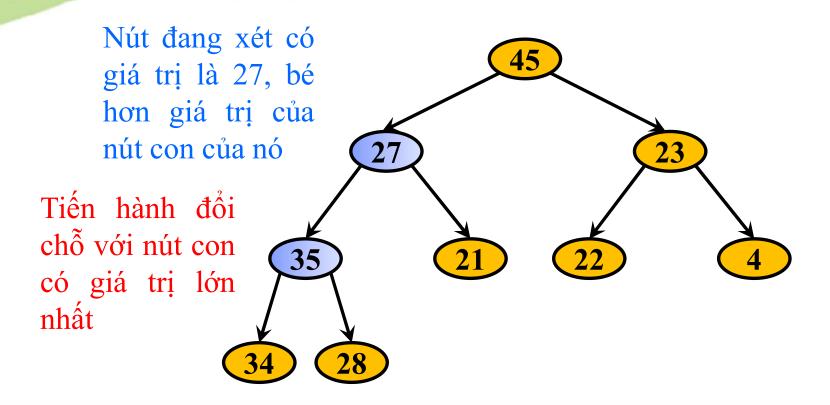

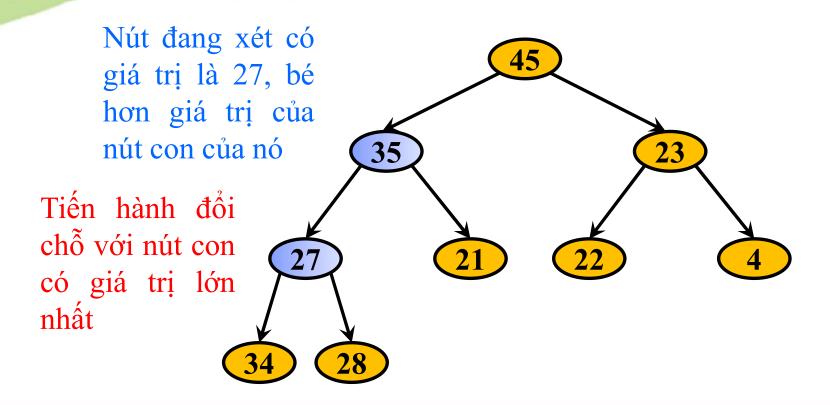

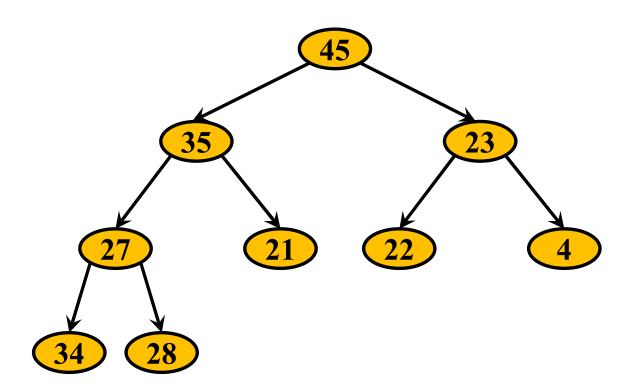

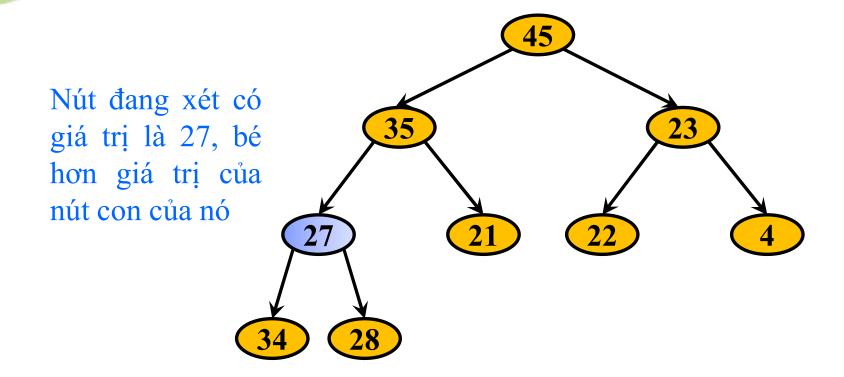

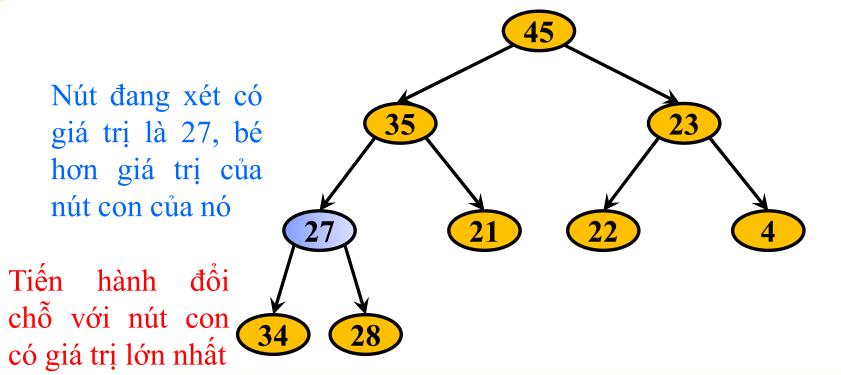

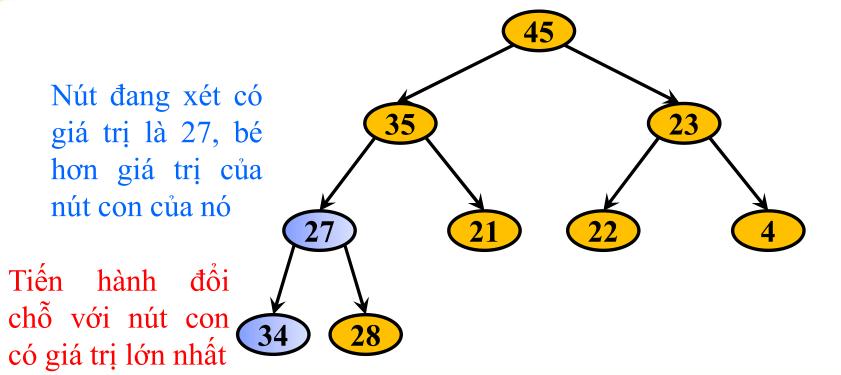

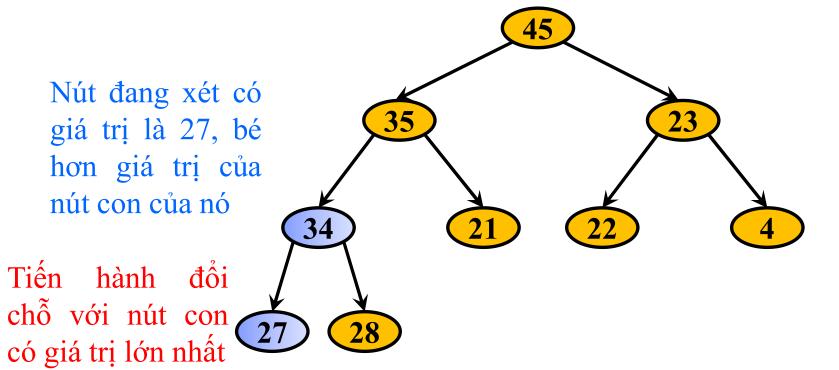

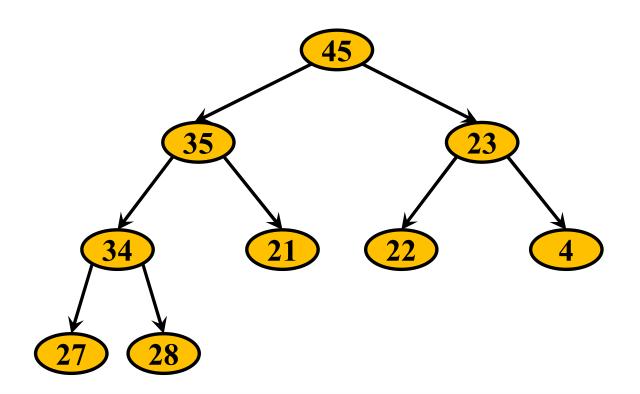

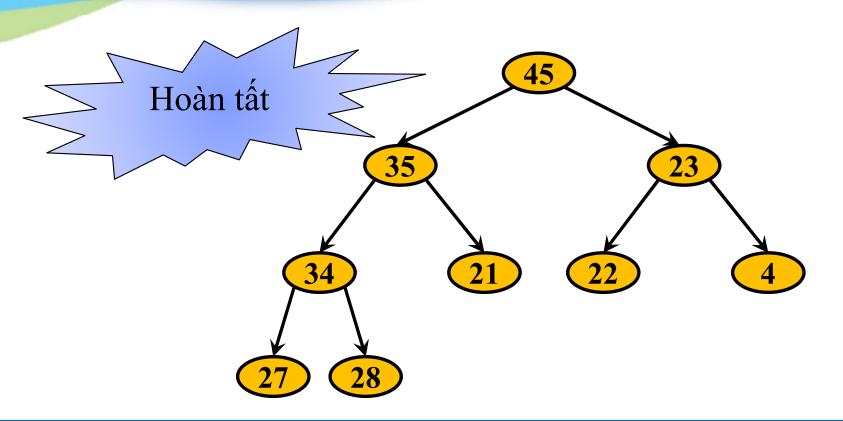

HÀM CÀI ĐẶT THAO TÁC ĐIỀU CHỈNH MỘT PHẦN TỬ


```
11.void Heapify(int a[],int n,int vt)
12.{
                             Nút cuối cùng có con trong một
13.
       while(vt <= n/2-1)
                             heap có n phần tử là: \left[\frac{n}{2}-1\right].
14.
            int child1 = 2*vt+1; Các nút con của nút [vt] (nếu
15.
            int child2 = 2*vt+2; có) có chỉ số [2vt+1] và
16.
            int lc = child1; [2vt + 2].
17.
            if(child2<n && a[lc]<a[child2])</pre>
18.
19.
                 1c = child2;
```

Heapify

CẢI TIẾN HÀM CÀI ĐẶT THAO TÁC ĐIỀU CHỈNH MỘT PHẦN TỬ


```
11.void Heapify(int a[],int n,int vt)
12.{
                              Nút cuối cùng có con trong một
13.
        while(vt <= n/2-1)
                              heap có n phần tử là: \left[\frac{n}{2}-1\right].
14.
15.
             int lc = 2*vt+1;
             if(lc+1<n && a[lc]<a[lc+1])</pre>
16.
17.
                  1c++;
                                             Các nút con của nút [vt]
18.
             if(a[vt]<a[lc])</pre>
                                             (nếu có) có chỉ số
                  HoanVi(a[vt],a[lc]); [2vt + 1] và [2vt + 2].
19.
20.
             vt = 1c;
21.
22.}
```


XÂY DỰNG HEAP

Xây dựng heap

- Tất cả các phần tử trên mảng (trên heap) có chỉ số $\left[\frac{n}{2}\right]$ đến [n-1] đều là nút lá.
- Mỗi nút lá được xem là Heap có duy nhất một phần tử.
- Thực hiện thao tác Heapify trên các phần tử có chỉ số từ $\left\lfloor \frac{n}{2} 1 \right\rfloor$ tới 0 ta sẽ tạo ra một Heap có n phần tử.

Xây dựng heap


```
- Hàm cài đặt
```

```
11.void BuildHeap(int a[],int n)
12.{
13. | for(int i=n/2-1;i>=0;i--)
14. | Heapify(a,n,i);
15.}
```



```
11.void Heapify(int a[],int n,int vt)
12.{
13.
        while(vt<=n/2-1)</pre>
14.
15.
             int lc = 2*vt+1;
             if(lc+1<n && a[lc]<a[lc+1])</pre>
16.
17.
                 1c++;
             if(a[vt]<a[lc])</pre>
18.
19.
                 HoanVi(a[vt],a[lc]);
20.
            vt = 1c;
21.
22.}
```


CHẠY TỪNG BƯỚC XÂY DỰNG HEAP

Chạy từng bước xây dựng heap

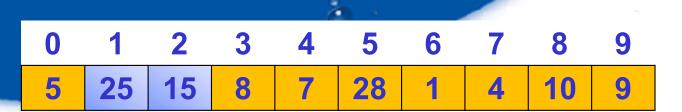
 Bài toán: Hãy xây dựng mảng sau thành một Max Heap (yêu cầu sắp mảng tăng).

			_		_				9
5	25	15	8	7	28	1	4	10	9

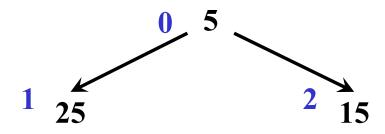

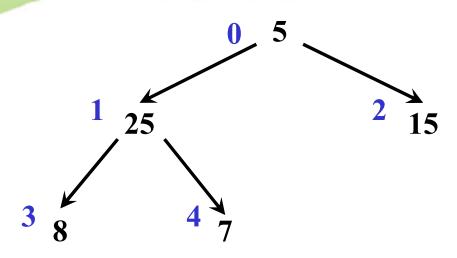

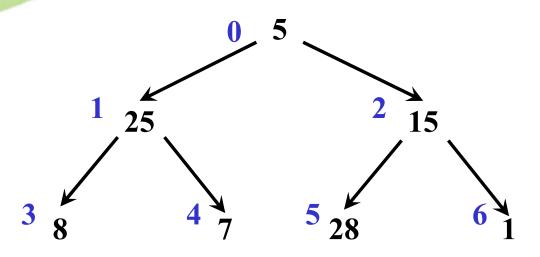

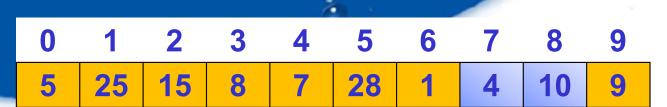

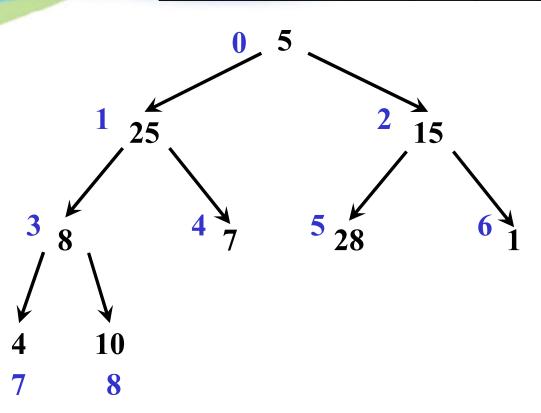

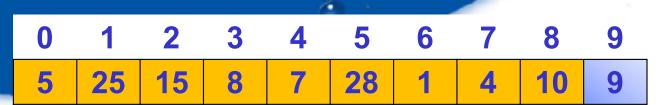

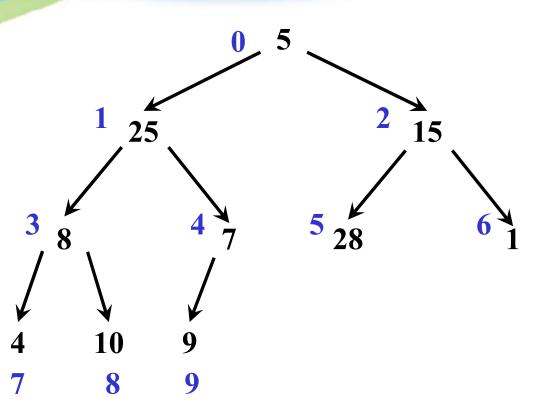

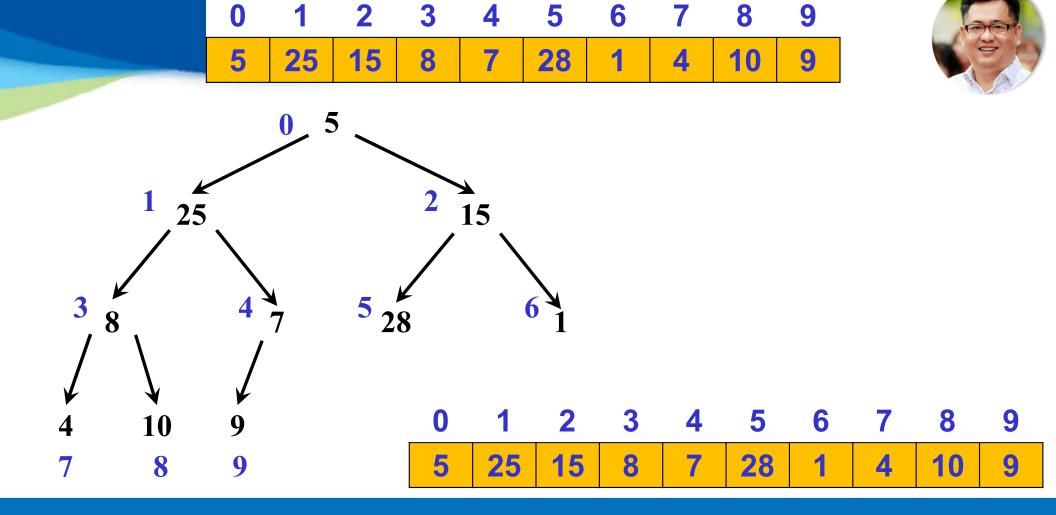

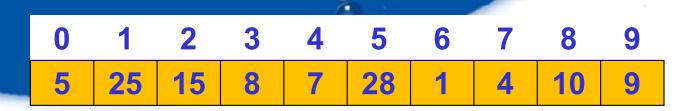

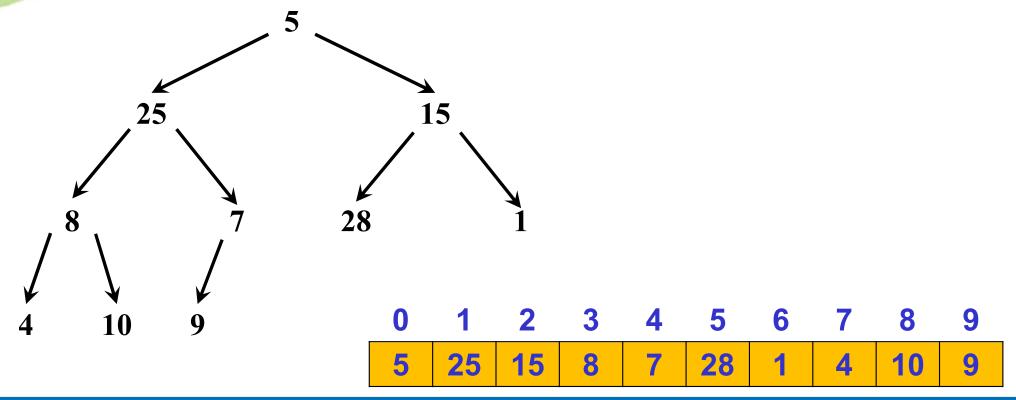

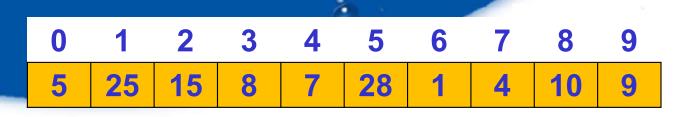

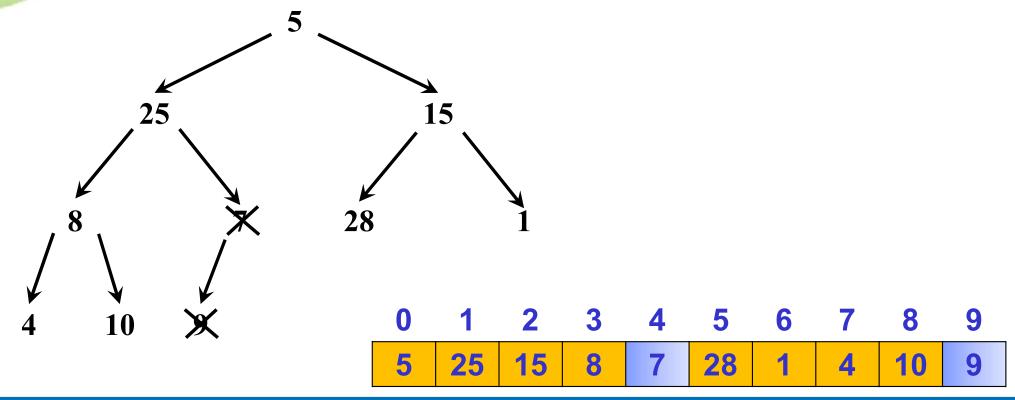

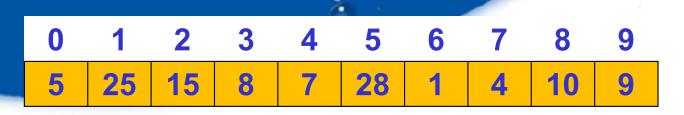

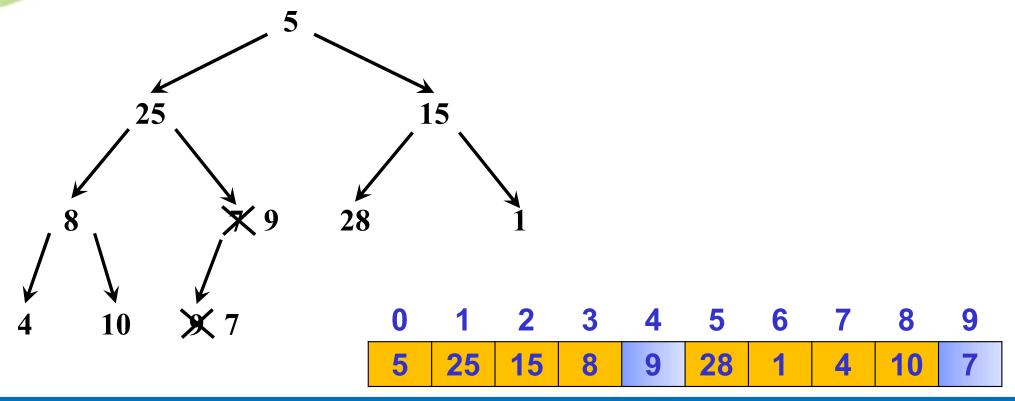

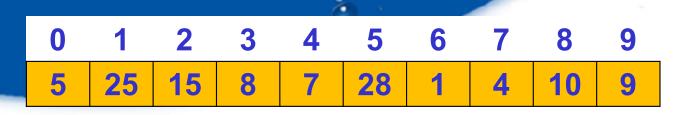

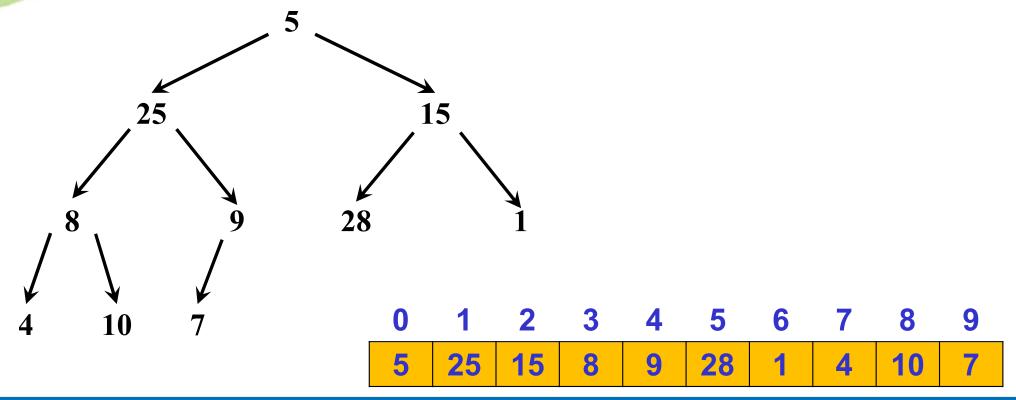

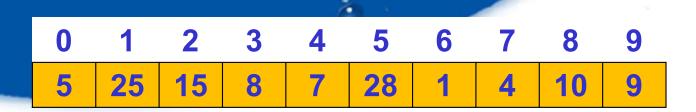

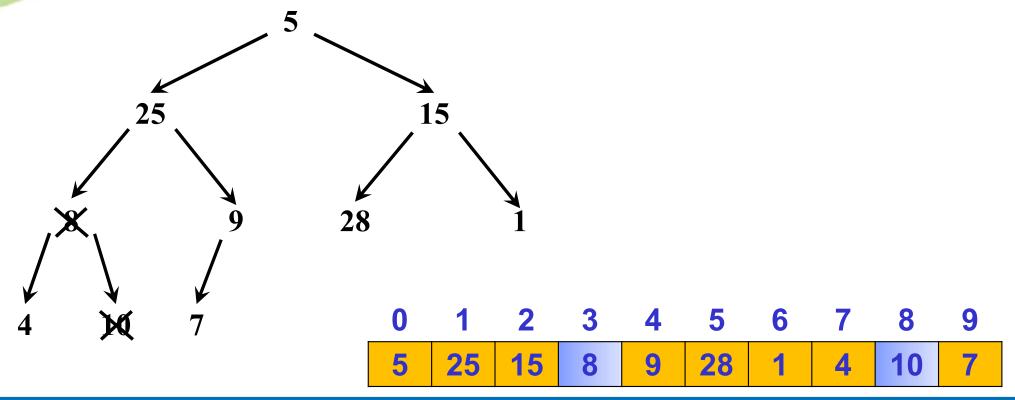

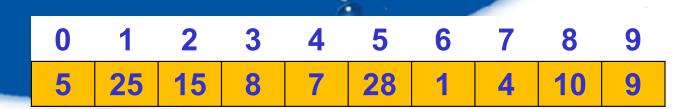

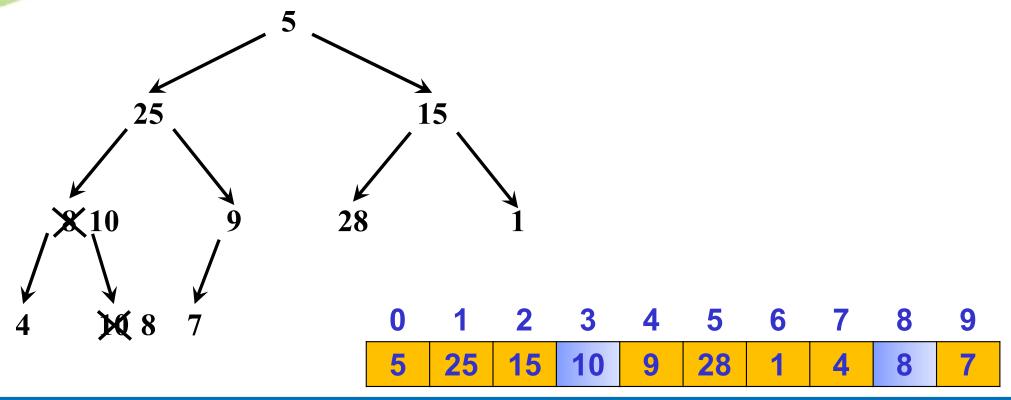

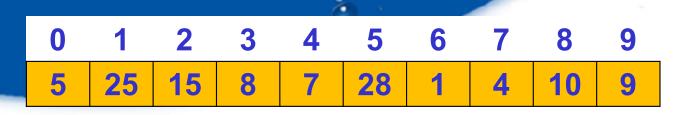

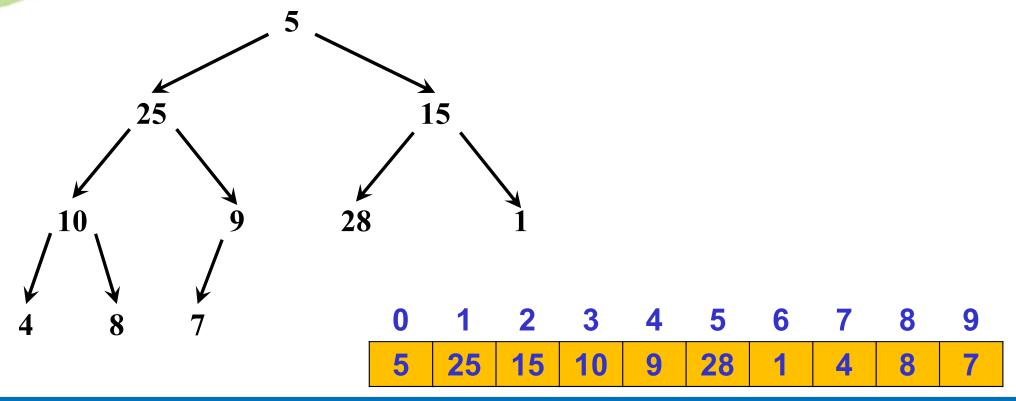

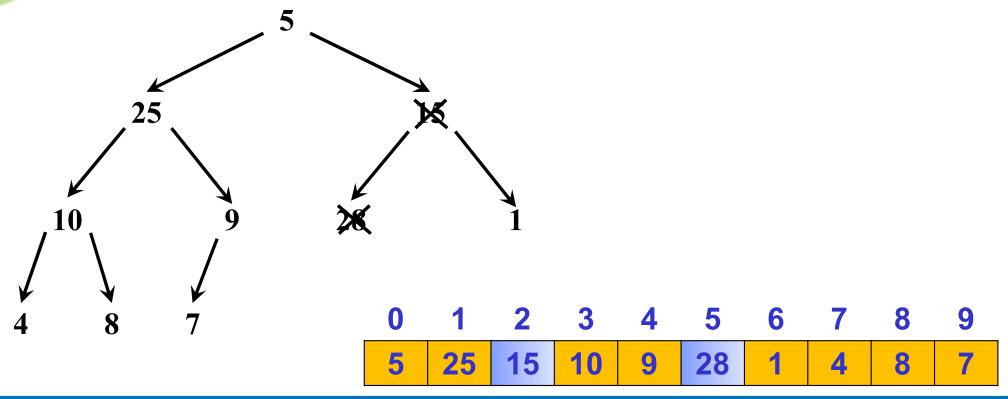

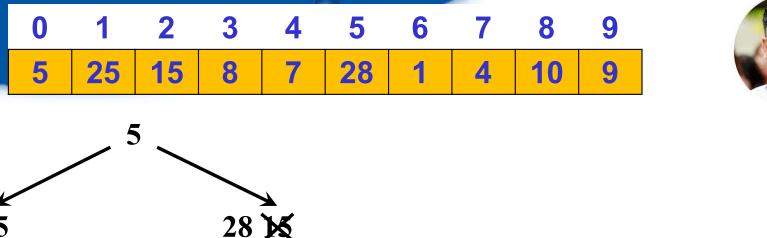

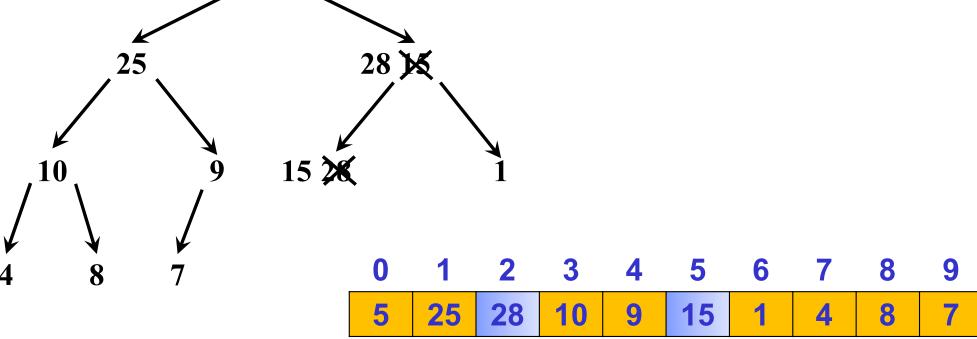

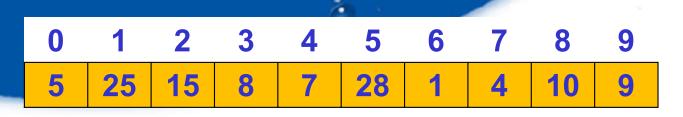

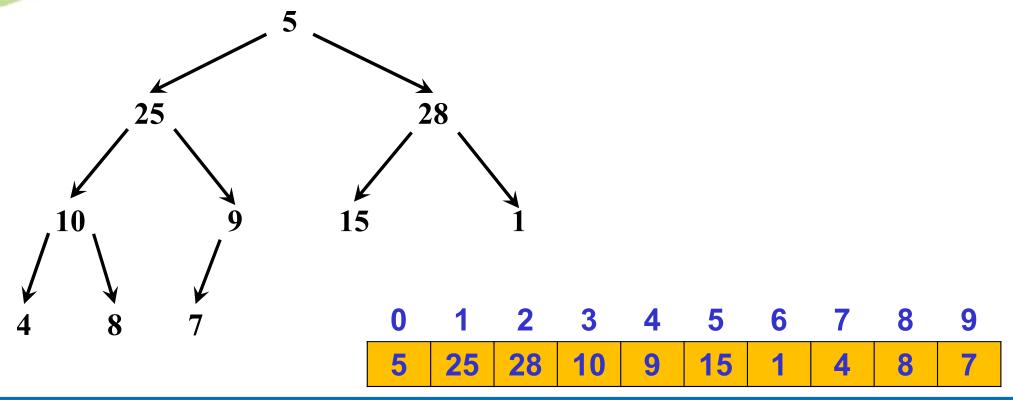

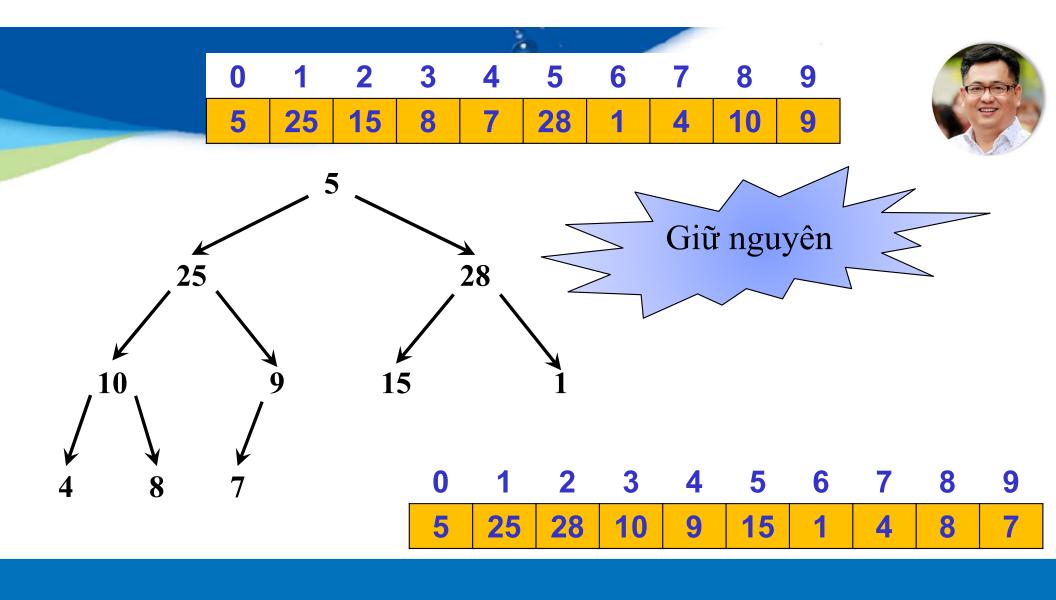

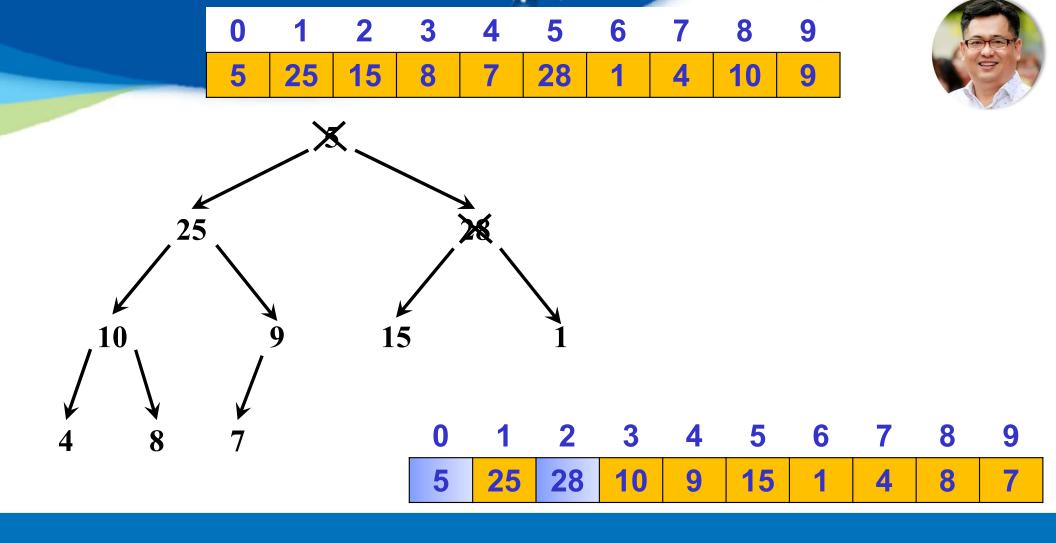

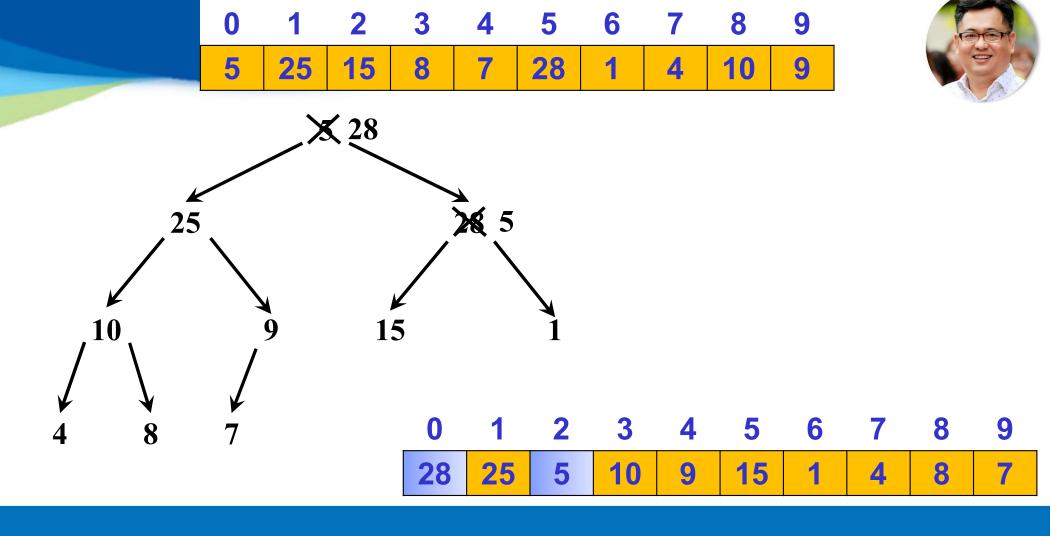

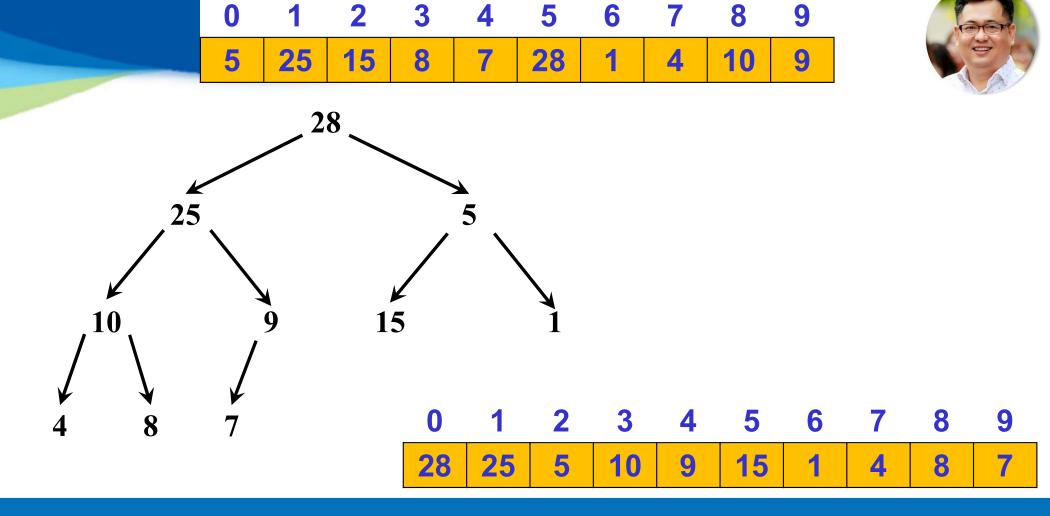

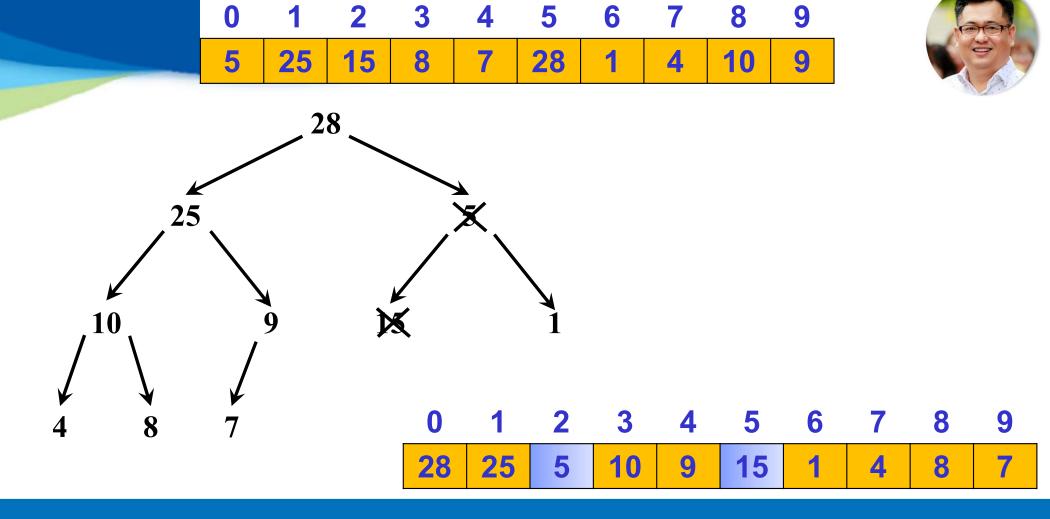

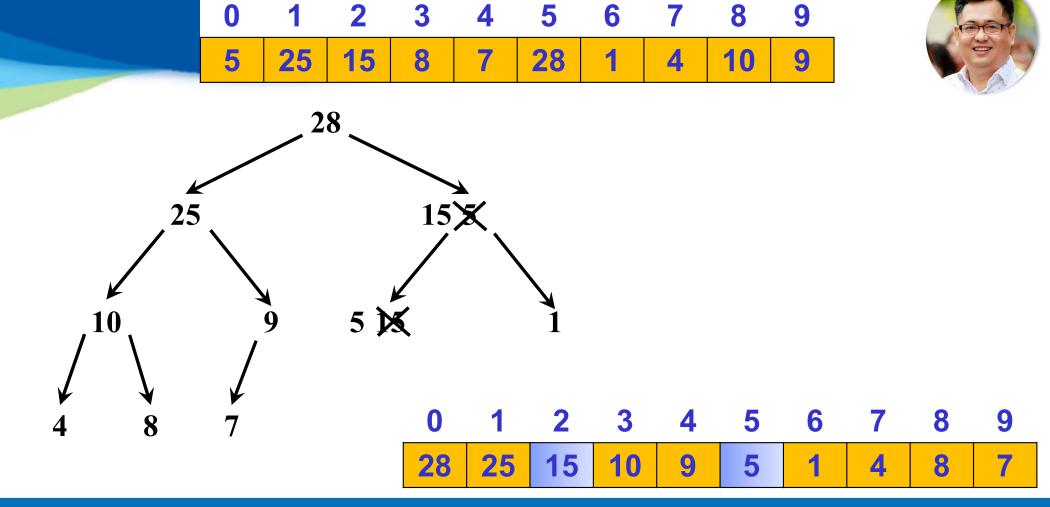

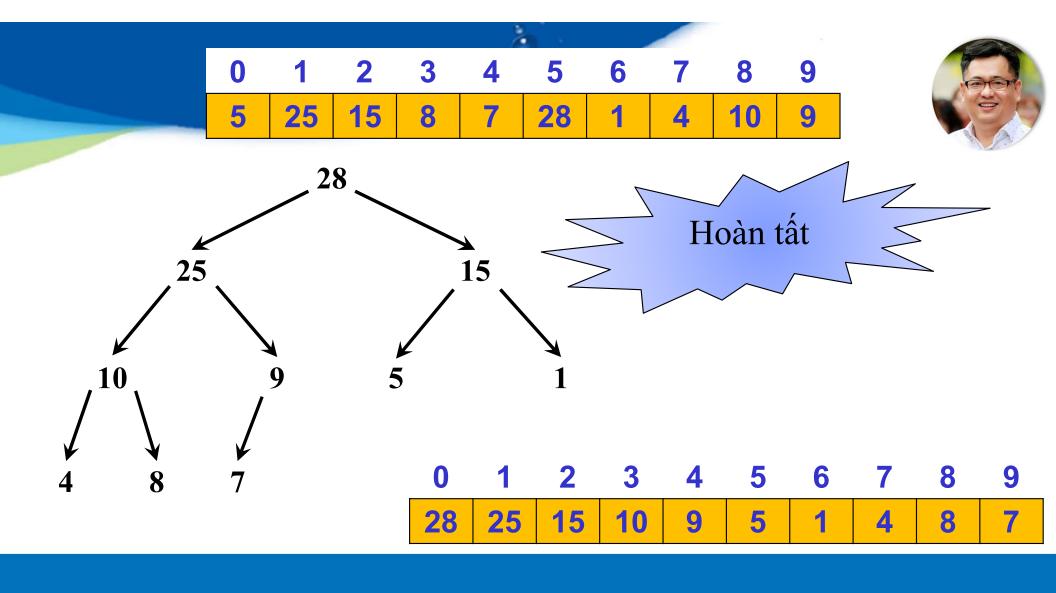

Chạy từng bước xây dựng heap

 Bài toán: Hãy xây dựng mảng sau thành một Max Heap (yêu cầu sắp mảng tăng).

			_			_			9
5	25	15	8	7	28	1	4	10	9

Kết quả

TƯ TƯỞNG THUẬT TOÁN

Tư tưởng thuật toán

THUẬT TOÁN HEAP SORT

Thuật toán heap sort

- Bước 1 Xây dựng Heap: Sử dụng thao tác Heapify để chuyển đổi một mảng bình thường thành Heap.
- Bước 2 Sắp xếp.
 - + Hoán vị phần tử cuối cùng của Heap với phần tử đầu tiên của Heap.
 - + Loại bỏ phần tử cuối cùng.
 - + Thực hiện thao tác Heapify để điều chỉnh phần tử đầu tiên.


```
11.void HeapSort(int a[],int n)
12.{
                           Bước 1 – Xây dựng Heap
13.
       BuildHeap(a,n);
14.
       int length = n;
                               Hoán vị phần tử cuối cùng của Heap
15.
       while(length>1)
                               với phần tử đầu tiên của Heap.
16.
            HoanVi(a[0],a[length-1]);
17.
                               Loại bỏ phần tử cuối cùng.
18.
            length--;
19.
            Heapify(a,length,0);
20.
                               Thực hiện thao tác Heapify để
21.
                               điều chỉnh phần tử đầu tiên.
```



```
11.void HeapSort(int a[],int n)
12.{
13.
       BuildHeap(a,n);
14.
       int length = n;
15.
       while(length>1)
16.
           HoanVi(a[0],a[length-1]);
17.
18.
           length--;
19.
           Heapify(a,length,0);
20.
21.}
```

Thuật toán heap sort


```
- Hàm cài đặt
```



```
11.void Heapify(int a[],int n,int vt)
12.{
13.
        while(vt<=n/2-1)</pre>
14.
15.
             int lc = 2*vt+1;
16.
             if(lc+1<n && a[lc]<a[lc+1])</pre>
17.
                 1c++;
             if(a[vt]<a[lc])</pre>
18.
19.
                 HoanVi(a[vt],a[lc]);
20.
            vt = 1c;
21.
22.}
```


CHẠY TỪNG BƯỚC THUẬT TOÁN

 Bài toán: Hãy sắp xếp mảng sau tăng dần bằng thuật toán Heap Sort.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	25	15	8	7	28	1	4	10	9

Bước 01: Xây dựng heap

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	25	15	8	7	28	1	4	10	9

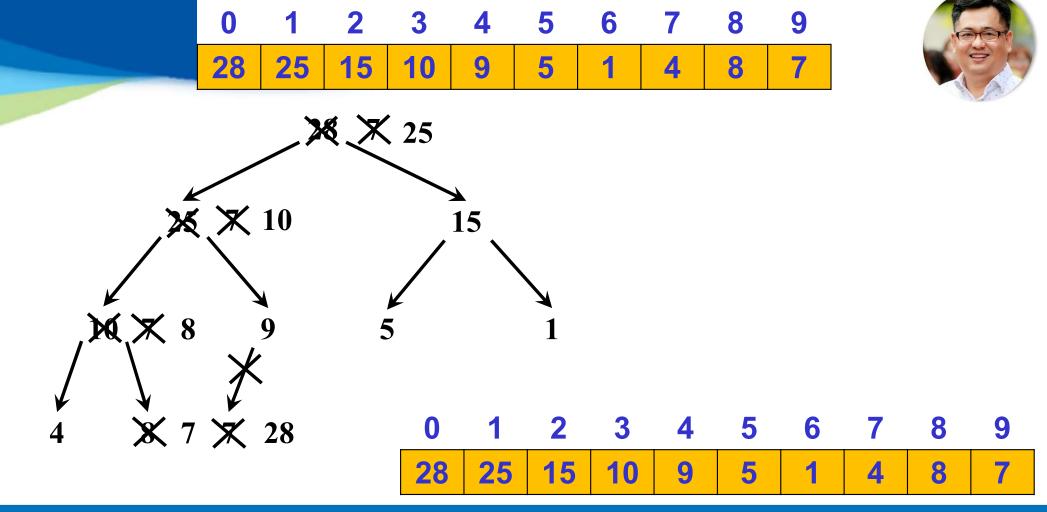
Kết quả

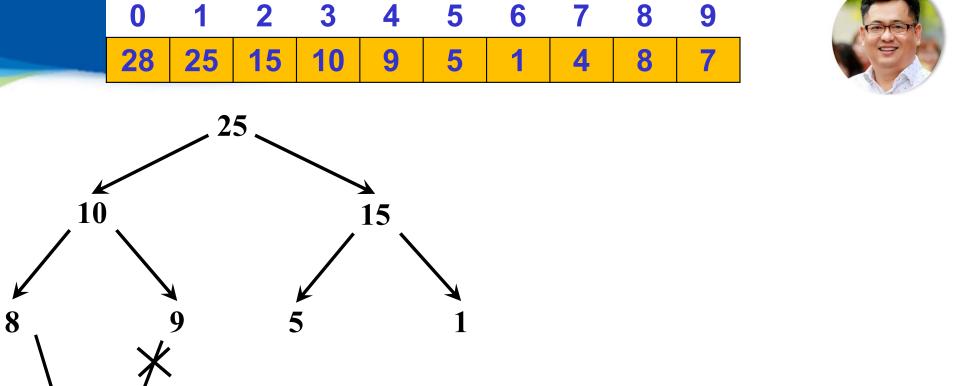
0			_		_	_			_
28	25	15	10	9	5	1	4	8	7

- Bước 02: Sắp xếp - Lần lặp 01

0									
28	25	15	10	9	5	1	4	8	7

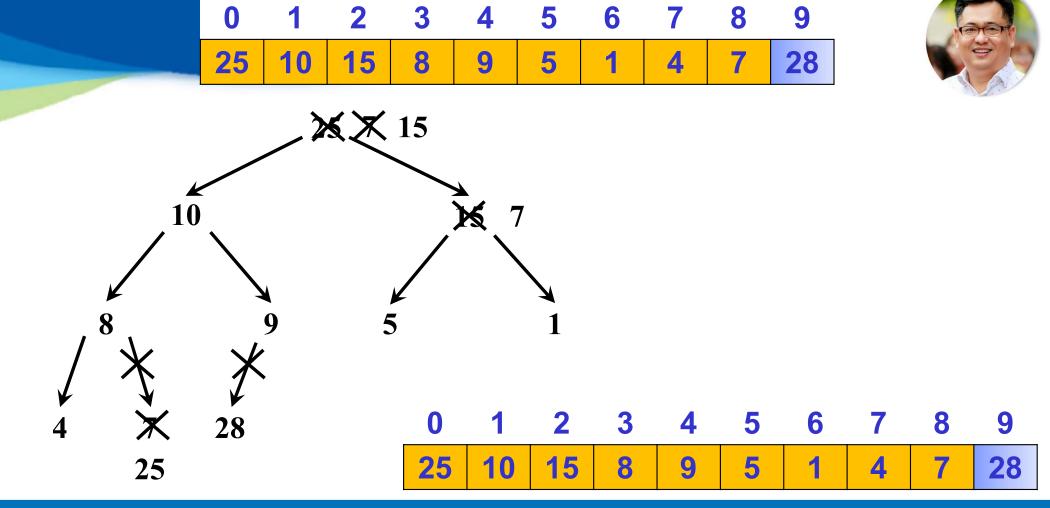

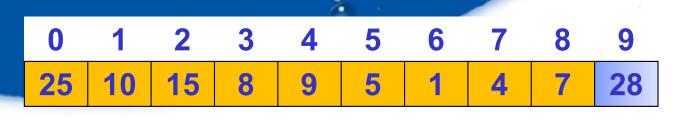

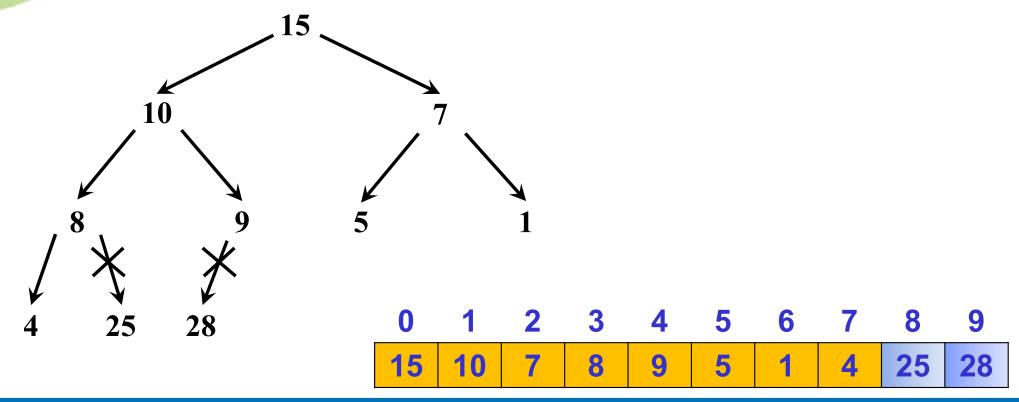
Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 02

0									
25	10	15	8	9	5	1	4	7	28

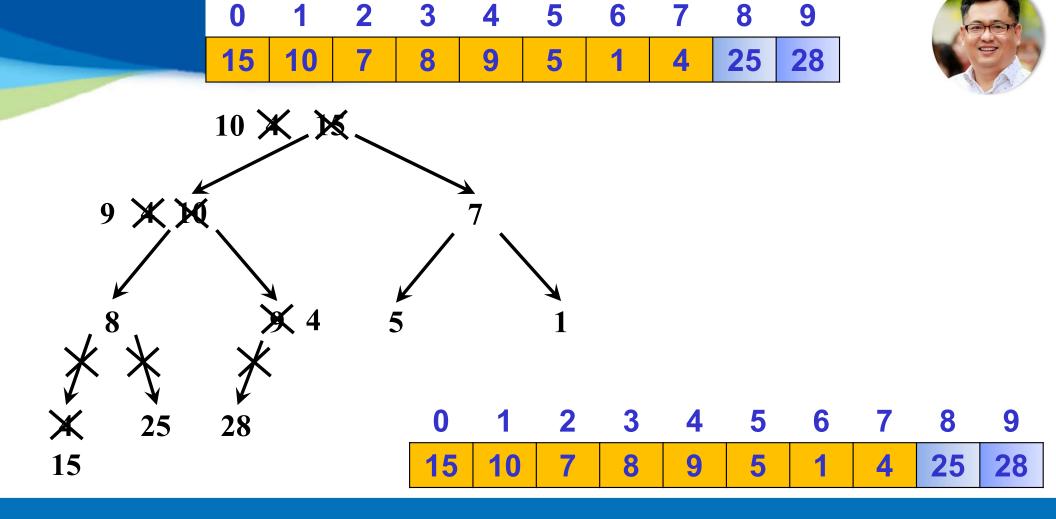

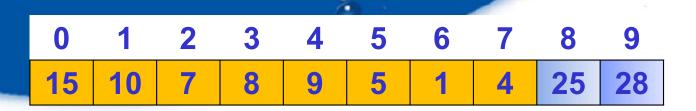

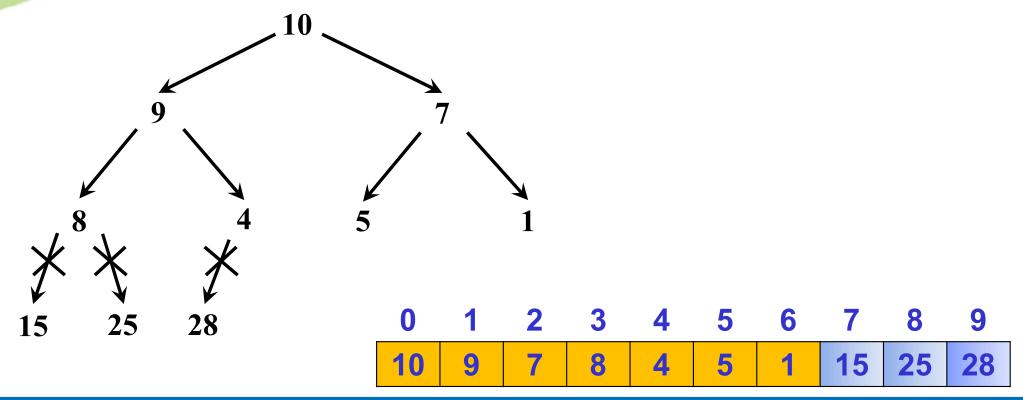
— Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 03

	1			_			_		
15	10	7	8	9	5	1	4	25	28

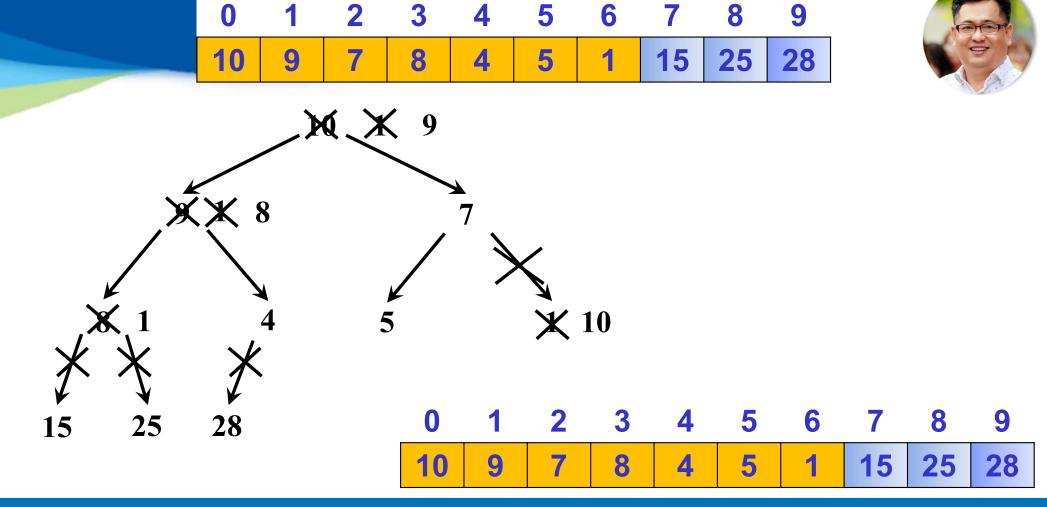

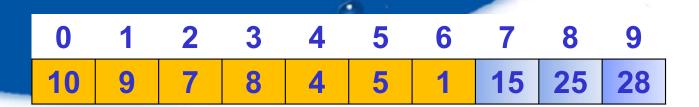

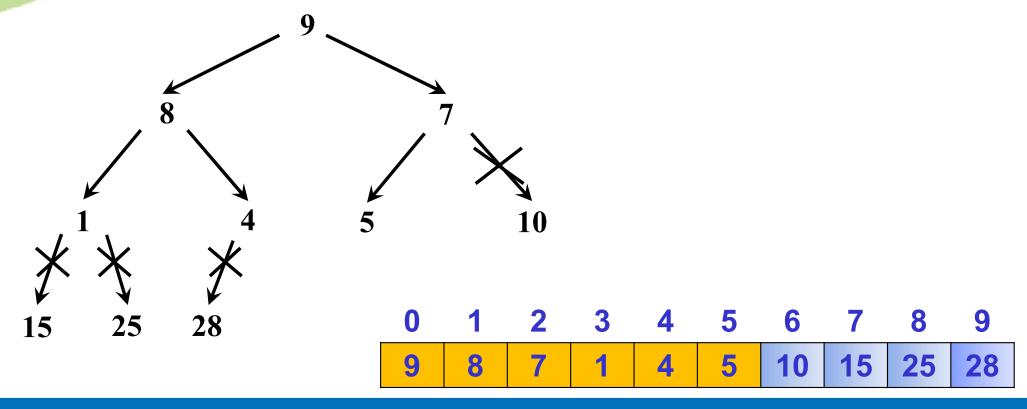
Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 04

									9
10	9	7	8	4	5	1	15	25	28

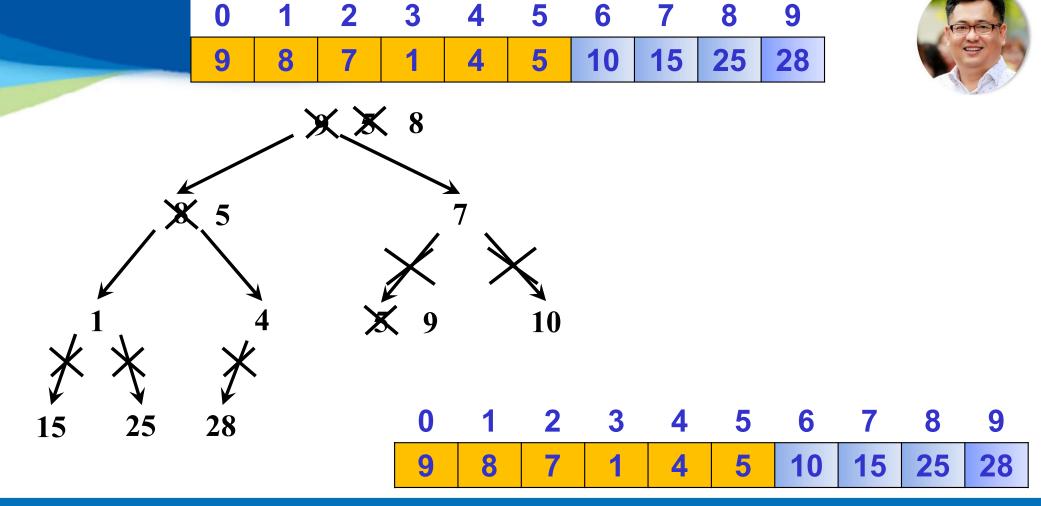

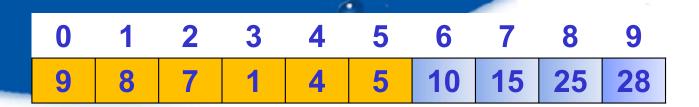

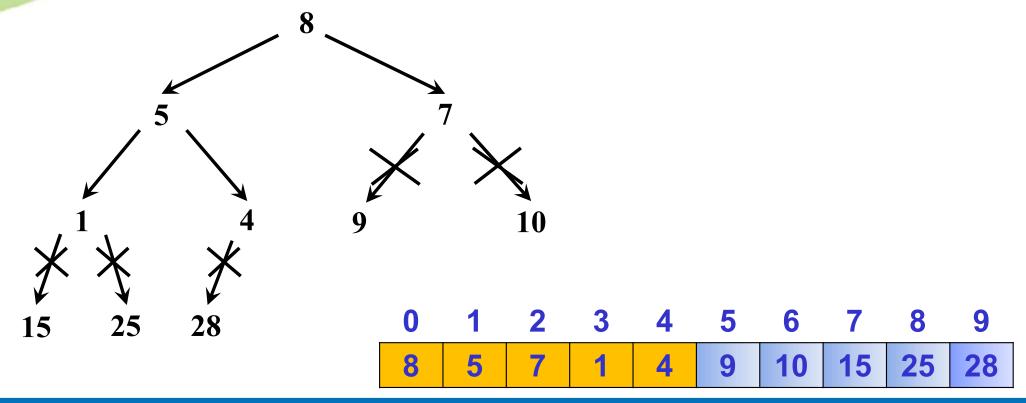
Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 05

0	_			_			_		
9	8	7	1	4	5	10	15	25	28

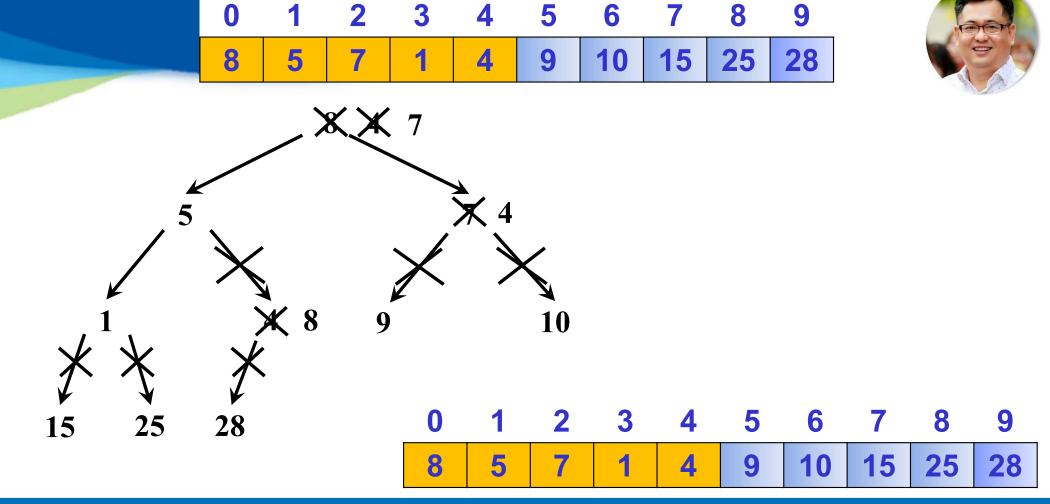

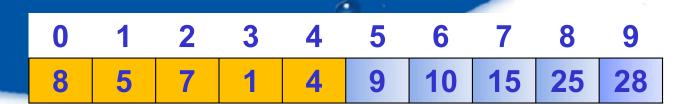

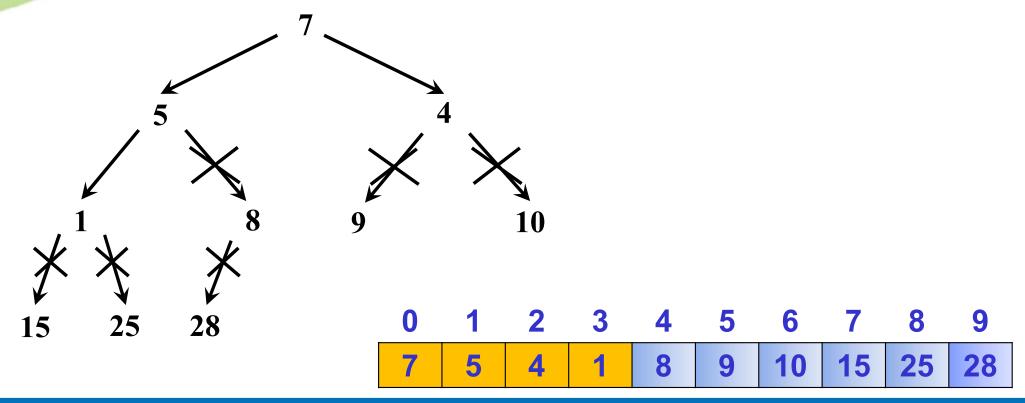
— Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 06

	_			_			_		9
8	5	7	1	4	9	10	15	25	28

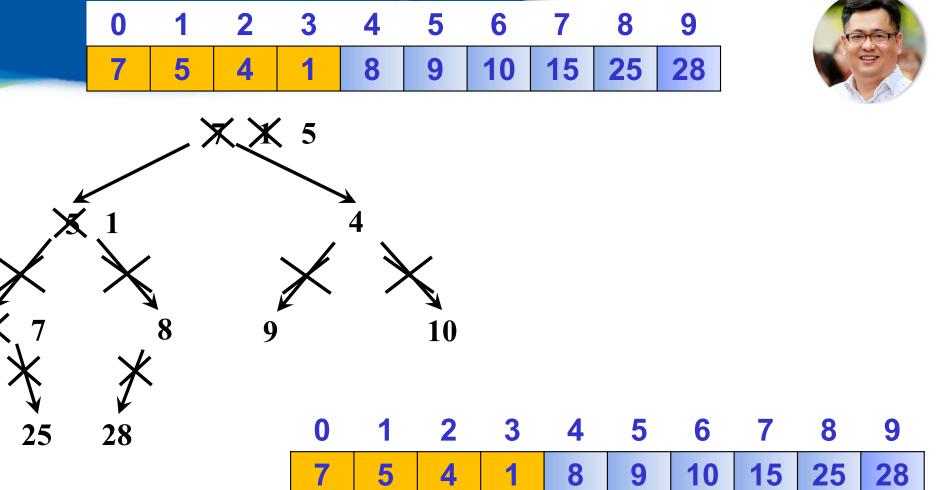

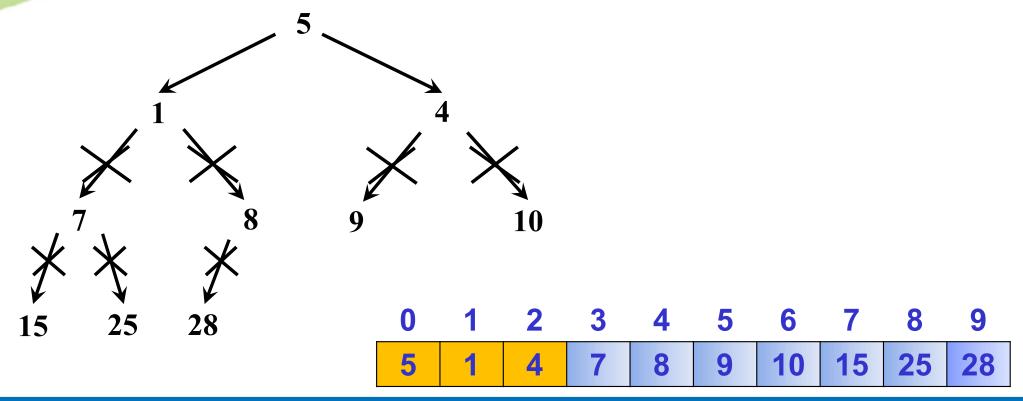
Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 07

	_			_			_		9
7	5	4	1	8	9	10	15	25	28

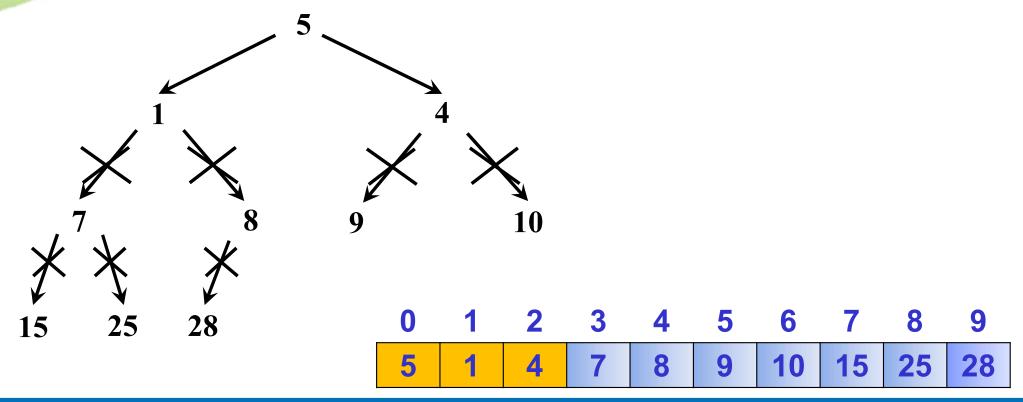

— Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 08

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	1	4	7	8	9	10	15	25	28

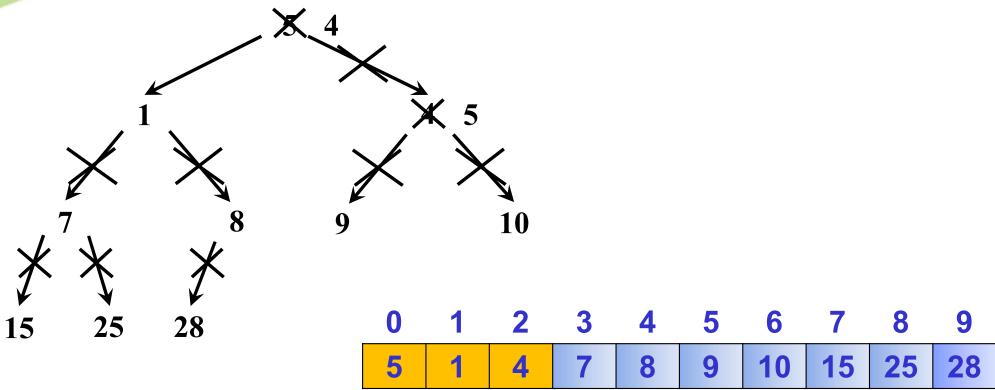

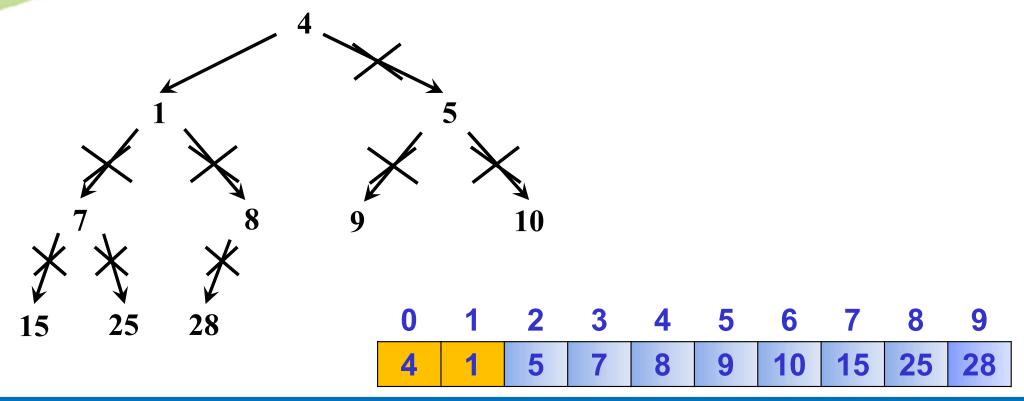

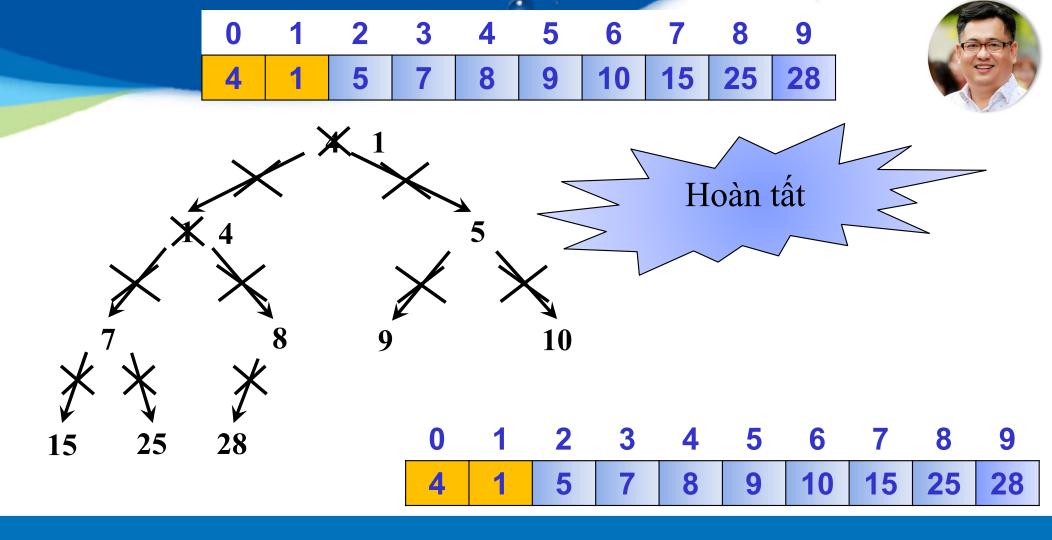

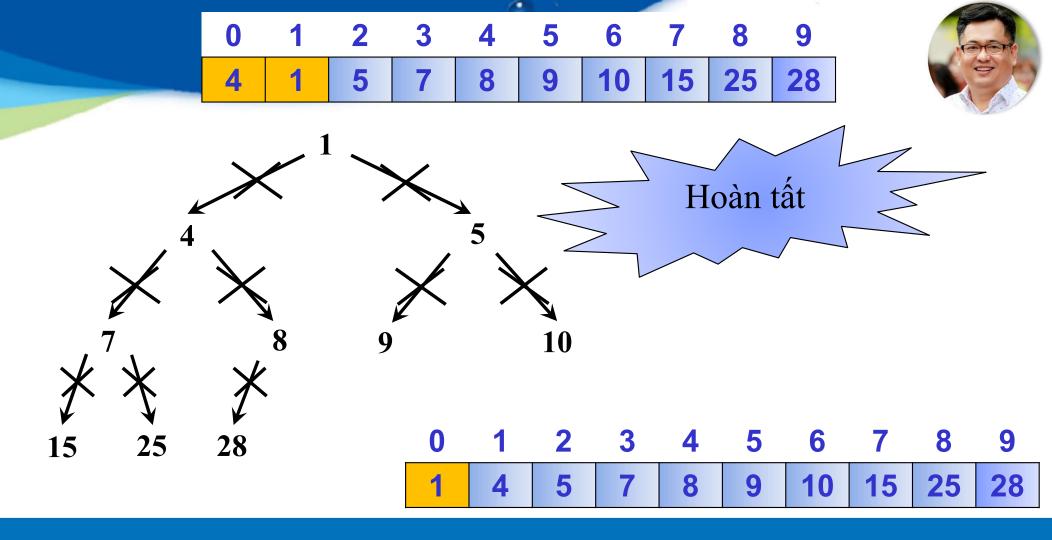

— Bước 02: Sắp xếp – Lần lặp 09

0	_								
4	1	5	7	8	9	10	15	25	28

Thuật toán Heap sort

ĐẶC ĐIỂM – ĐIỂM MẠNH – ĐIỂM YẾU

Đ<mark>ặc điểm – điểm</mark> mạnh – điểm yếu

- Đặc điểm thuật toán Heap sort:
 - + Độ phức tạp về thời gian (time complexity): $O(n \log(n))$.
 - + Độ phức tạp về bộ nhớ (space complexity): O(1).
 - + Trường hợp xấu nhất (worst case): $O(n \log(n))$.
 - + Trường hợp trung bình (average case): $O(n \log(n))$.
 - + Trường hợp tốt nhất (best case): $O(n \log(n))$.
 - + Thuộc họ giải thuật chia để trị (Divide and Conquer).
 - + Không ổn định.

<mark>Đặc điểm – điểm</mark> mạnh – điểm yếu

- Điểm mạnh:
 - + Hiệu quả trên dữ liệu lớn.
 - + Hiệu suất thuật toán là tối ưu.
 - + Thuật toán thực hiện nhanh.
 - + Thuật toán có thể chạy song song.

Đặc điểm – điểm mạnh – điểm yếu 🍆

– Điểm yếu:

Cảm ơn quí vị đã lắng nghe

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP.HCM TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TP.HCM TOÀN DIỆN - SÁNG TẠO - PHỤNG SỰ